

Γέροντος Πορφυρίου

ΠΕΡΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

(Από τό θαυμάσιο βιβλίο «ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ» που εξέδωσε η Ίερά Μονή ΧΡΥΣΟΠΗΓΗΣ Χανίων (2003) μεταφ. ομοιες τις σελίδες 463-475 προς ψυχική ωφέλεια και των αναγνωστών του περιοδικού).

Χριστέ μου, η αγάπη Σου δεν έχει όρια

Ευχαριστώ τον Θεό, που μου έδωσε πολλές αρρώστιες¹. Πολλές φορές του λέω: «Χριστέ μου, η αγάπη Σου δεν έχει όρια». Τό πώς ζω είναι ένα θαύμα. Μέσα στις άλλες μου αρρώστιες έχω και καρκίνο στην υπόφυση. Δημιουργήθηκε εκεί όγκος που μεγαλώνει και πιέζει τό όπτικό νεύρο. Γι' αυτό τώρα πιά δεν βλέπω. Πονάω φοβερά. Προσεύχομαι, όμως, σηκώνοντας τον Σταυρό του Χριστού με ύπομονή. Είδετε τή γλώσσα μου πώς είναι; Έχει μεγαλώσει, δεν είναι όπως ήταν. Είναι κι αυτό από τόν καρκίνο που έχω στό κεφάλι. Κι όσο πάω, θά

1. Ο όσιος Γέροντας υπέφερε από τις παρακάτω ασθένειες: "Εμφραγμα μυοκαρδίου (προσθιοφραγματικό μέ πλαγια ισχαιμία), χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, έλκος δωδεκαδακτύλου (μέ επανειλημμένες γαστρορραγίες), χειρουργηθέντα καταρράκτη (μέ αποβολή του φακού και τύφλωση), έρπητα ζωστήρα στό πρόσωπο, σταφυλοκοκκική δερματίτιδα στό χέρι, βουβωνοκήλη (μέ συχνή περίσφιξη), χρόνια βρογχίτιδα, αδένωμα τής υπόφυσεως στό κρανίο. Ή διαπίστωση είχε γίνει από τόν επίκουρο καθηγητή Καρδιολογίας, κ. Γεώργιο Παπαζάχο († 2001). Περιοδικό Συναξη 41, Ιανουάριος-Μάρτιος 1992, σ. 93.

γίνομαι χειρότερα. Θά μεγαλώσει κι άλλο, θά δυσκολευόμαι νά μιλήσω. Πονάω πολύ, υποφέρω, αλλά είναι πολύ ώραία ή άρρώστιά μου. Τήν αισθάνομαι ως αγάπη του Χριστού. Κατανύγομαι κι εύχαριστώ τόν Θεό. Είναι γιά τις άμαρτίες μου. Είμαι άμαρτωλός και προσπαθεί ό Θεός νά μέ εξαγγίσει.

Όταν ήμουν δεκαέξι παρακαλούσα τόν Θεό νά μου δώσει μιά βαριά άρρώστια, έναν καρκίνο, γιά νά πονάω γιά τήν αγάπη Του και νά Τόν δοξάζω μέσα άπ' τόν πόνο. Γιά μεγάλο διάστημα έκανα αυτή τήν προσευχή. Άλλά ό Γέροντάς μου μου είπε ότι αυτό είναι έγωισμός κι ότι έτσι έκβιάζω τόν Θεό. Ο Θεός ξέρει τί θά κάνει. Έτσι δεν τή συνέχισα. Δείτε, όμως, πού ό Θεός δεν λησμόνησε τό αίτημά μου και μου έδωσε αυτή τήν ευεργεσία μετά από τόσα χρόνια!

Τώρα δεν παρακαλώ τόν Θεό νά μου πάρει αυτό πού Του ζήτησα. Χαίρομαι πού τό έχω, γιά νά γίνω κι εγώ συμμετοχος στό πάθη Του άπ' τήν πολλή μου αγάπη. Έχω τήν παιδεία του Θεού. «Όν γάρ αγαπά Κύριος παιδεύει»². Ή άρρώστια μου είναι μιά ιδιαίτερη εύνοια του Θεού, πού μέ καλεϊ νά μπω στό μυστήριο τής αγάπης Του και μέ τήν δική Του τήν χάρι νά προσπαθήσω νά άνταποκριθώ. Άλλά εγώ δεν είμαι άξιος. Θά μου πείτε: «Όλ' αυτά πού σου άποκαλύπτει ό Θεός δεν σε κάνουν άξιο». Αυτά μέ κατακρίνουν. Γιατί αυτά είναι τής χάριτος του Θεού. Δεν είναι τίποτε δικό μου. Ο Θεός μου έδωσε πολλά χαρίσματα, αλλά εγώ δεν άνταποκρίθηκα, φάνηκα άνάξιος. Τήν προσπάθεια, όμως, ούτε μιά στιγμή δεν τήν άφησα. Ίσως ό Θεός μου δώσει τή βοήθειά Του, γιά νά δοθώ στην αγάπη Του.

Γι' αυτό δεν προσεύχομαι νά μέ κάνει ό Θεός καλά. Προσεύχομαι νά μέ κάνει καλό. Είμαι βέβαιος ότι ό Θεός τό ξέρει ότι πονάω. Προσεύχομαι, όμως, γιά τήν ψυχή μου, νά μου συγχωρέσει τά παραπτώματά μου. Φάρ-

μακα δεν παίρνω, ούτε πήγα γιά έγχείρηση, ούτε γιά εξέτασεις, ούτε θά δεχτώ έγχείρησή. Θά αφήσω τόν Θεό νά κανονίσει. Τό μόνο πού κάνω είναι νά προσπαθώ νά γίνω καλός. Αυτό νά εύχασθε γιά μένα. Ή χάρις του Θεού μέ κρατάει. Προσπαθώ νά δίνομαι στον Χριστό, νά πλησιάσω τόν Χριστό, να ένώνομαι μέ τόν Χριστό. Αυτό έπιθυμώ, δεν τό έχω, όμως, κατορθώσα - δέν τό λέω αυτό από ταπεινώση. Άλλά δεν χάνω τό θάρρος μου. Έπιμένω. Προσεύχομαι νά μου συγχωρέσει ό Θεός τις άμαρτίες μου. Έχω άκούσει από πολλούς νά λένε: «Δέν μπορώ νά προσευχηθώ». Έγώ δεν τό έχω πάθει αυτό. Μόνο τήν ήμέρα τής παρακοής μου στό Άγιον Όρος τό είχα πάθει αυτό.

Δέν μέ άπασχολεί πόσο θά ζήσω κι άν θά ζήσω. Αυτό τό έχω αφήσει στην αγάπη του Θεού. Συμβαίνει πολλές φορές νά μή θέλει κανείς νά θυμάται τό θάνατο. Είναι γιατί έπιθυμεί τή ζωή. Αυτό είναι, από μιά άποψη. Ένδειξη τής άθανασίας τής ψυχής. Όμως, «εάν τε ζώμεν, εάν τε άποθνήσκωμεν του Κυρίου έσμέν»³. Ο θάνατος είναι μιά γέφυρα πού θά μάς πάει στον Χριστό. Μόλις κλείσουμε τά μάτια μας, θά τ' άνοιξουμε στην αιωνιότητα. Θά παρουσιαστούμε μπροστά στον Χριστό. Στην άλλη ζωή θά ζούμε «έκτυπότερον» τήν χάρι του Θεού.

**Ένιωθα μεγάλη χαρά στη σκέψη
ότι θά συναντούσα τόν Κύριο**

Κάποτε είχα φτάσει στον θάνατο⁴. Είχα πάθει σοβαρή γαστρορραγία άπ' τήν κορτιζόνη, πού μου βάλαν στό νοσοκομείο, όταν έκανα έγχείρηση στό μάτι, τό όποιο τελικά έχασα. Τότε έμενα σ' ένα καλυβάκι' δεν είχα άκόμη χτιστεί τό μοναστήρι. Άπ' τήν εξάντληση δέ καταλάβαινα άν είναι μέρα ή νύχτα. Έφτασα στό θάνα-

3. Ρωμ. 14, 8.

4. Τό γεγονός συνέβη τό έτος 1983.

2. Έβρ. 12, 6.

το κι ὅμως ἔζησα. Ἄδυνάτισα πολύ. Μοῦ κόπηκε ἡ ὄρεξη. Ἐπί τρεῖς μῆνες ζοῦσα μέ τρεῖς κούταλιές γάλα τήν ἡμέρα. Σώθηκα ἀπό μιά κατσίκα!

Ζοῦσα μέ τή σκέψη τῆς ἀναχωρήσεως. Ἐνιωθα μεγάλη χαρά μέ τή σκέψη ὅτι θά συναντοῦσα τόν Κύριο. Εἶχα βαθιά μέσα μου τό αἶσθημα τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ. Κι ὁ Θεός θέλησε τότε νά μ' ἐνισχύσει καί νά μέ παρηγορήσει μέ κάτι πολύ εὐλογημένο. Κάθε τόσο πού αἰσθανόμουνα ὅτι θά βγεῖ ἡ ψυχή μου, ἔβλεπα στόν οὐρανό ἓνα ἄστρο, πού ἔκανε λαμπυρισμούς. Ἐριχνε γύρω γύρω γλυκύτατες ἀκτίνες. Ἦταν λαμπρό καί πολύ γλυκό. Ἦταν πολύ ὠραῖο! Τό φῶς του εἶχε πολύ γλυκύτητα. Εἶχε χρῶμα μαρινέ, ἀνοιχτό σιέλ, σάν διαμάντι, σάν πολύτιμος λίθος. Ὅσες φορές τό ἔβλεπα, μέ γέμιζε παρηγοριά καί χαρά, γιατί μέσα σ' αὐτό τό ἄστρο ἔνιωθα ὅτι ἦταν ὅλη ἡ Ἐκκλησία, ὁ Τριαδικός Θεός, ἡ Παναγία, οἱ ἄγγελοι, οἱ ἅγιοι. Εἶχα τό συναίσθημα ὅτι ἐκεῖ ἦταν ὅλοι οἱ δικοί μου, οἱ ψυχές ὅλων τῶν ἀγαπητῶν μου, τῶν γεροντάδων μου. Πίστευα ὅτι, ὅταν θά ἔφευγα ἀπ' αὐτή τή ζωή, ἐκεῖ, στό ἄστρο αὐτό, θά πηγαινα κι ἐγώ ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ὄχι ἀπό τίς ἀρετές μου. Ἦθελα νά πιστεύω ὅτι ὁ Θεός, πού μ' ἀγαπάει, μοῦ τό ἐμφανίζει, γιά νά μοῦ πεῖ: «Σέ περιμένω!».

Δέν ἤθελα νά σκέπτομαι τήν κόλαση, τά τελώνια. Δέν θυμόμουν τίς ἁμαρτίες μου, ἐνῶ εἶχα πολλές. Τίς ἄφησα. Θυμόμουν μόνο τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί χαιρόμουν. Καί παρακαλοῦσα: «Γιά τήν ἀγάπη Σου, Θεέ μου, νά εἶμαι κι ἐγώ ἐκεῖ. Ἄν, ὅμως, γιά τίς ἁμαρτίες μου πρέπει νά πάω στήν κόλαση, ἡ ἀγάπη Σου ἄς μέ βάλει ὅπου θέλει. Ἀρκεῖ νά εἶμαι μαζί Σου». Τόσα χρόνια ἔζησα στήν ἔρημο μέ ἀγάπες στόν Χριστό. Ἐλεγα στόν ἑαυτό μου: «Ἄν πάεις πάνω στόν οὐρανό κι ὁ Θεός σου πεῖ: Ἐταῖρε, πῶς εἰσηλθες ὧδε, μή ἔχων ἔνδυμα γάμου; Τί θέλεις ἐσύ ἐδῶ;»,⁵ θά Τοῦ πῶ: “Ὅ,τι θέλεις, Κύριέ

μου, ὅ,τι θέλει ἡ ἀγάπη Σου, ὅπου θέλει ἡ ἀγάπη, ἄς μέ βάλει. Παραδίδομαι στήν ἀγάπη Σου. "Ἄν θέλεις καί στήν κόλαση νά μέ βάλεις, βάλε με, ἄρκει νά μή χάσω τήν ἀγάπη Σου"».

Εἶχα συναίσθηση τῆς ἀμαρτωλότητός μου, γι' αὐτό συνέχεια ἔλεγα μέσα μου τήν προσευχή τοῦ Ἁγίου Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου: «Οἶδα, Σῶτερ, ὅτι ἄλλος ὡς ἐγώ οὐκ ἔπταισέ Σοι, οὐδέ ἔπραξε τάς πράξεις, ἄς ἐγώ κατειργασάμην. Ἀλλά τοῦτο πάλιν οἶδα, ὡς οὐ μέγεθος πταισμάτων οὐχ ἀμαρτημάτων πλῆθος ὑπερβαίνει τοῦ Θεοῦ μου τήν πολλήν μακροθυμίαν καί φιλανθρωπίαν ἄκραν»⁶. Αὐτά πού λέει ἡ εὐχή δέν εἶναι λόγια δικά μας. Ἐμεῖς δέν μπορούμε νά σκεφτοῦμε καί νά ἐκφράσουμε τέτοια λόγια. Τά ἔγραψαν ἅγιοι. Ἄλλ' αὐτά πού ἔγραψαν οἱ ἅγιοι, νά τά ἐνστερνίζεται ἡ ψυχὴ μας καί νά τά αἰσθάνεται καί νά τά ζεῖ. Μοῦ ἀρέσει καί ἡ συνέχεια τῆς εὐχῆς. «Οὐ λανθάνει Σε, Θεέ μου, ποιητά μου, λυτρωτά μου, οὐδέ σταλαγμός δακρύων, οὐδέ σταλαγμοῦ τι μέρος. Τό μὲν ἀκατέργαστόν μου ἔγνωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου, ἐπὶ τό βιβλίον δέ Σου καί τά μήπω πεπραγμένα γεγραμμένα Σοι τυγχάνει. Ἴδε τήν ταπείνωσίν μου, ἴδε μου τόν κόπον ὅσος! Καί τάς ἀμαρτίας πάσας ἄφες μοι, Θεέ τῶν ὄλων...».

Αὐτὴ τήν προσευχή ἐπαναλάμβανα συνεχῶς μέ λαχτάρα, γιά νά φύγω μ' αὐτούς τούς λογισμούς. Ὅσο τήν ἐπαναλάμβανα, τόσο ἀπό κεῖ πάνω ἐμφανιζόταν στό ἄπειρο τό ἄστρο, ἡ παρηγοριά μου. Ἐρχόταν ὅλες αὐτές τίς ἡμέρες πού πονοῦσα. Κι ὅταν ἐρχόταν, πετοῦσε ἡ ψυχὴ μου κι ἔλεγα μέσα μου: «Ἦλθε τό ἄστρο μου!». Αἰσθανόμουν νά μέ τραβάει νά πάω σ' αὐτό φεύγοντας ἀπό τή γῆ. Ἐνιωθα μεγάλη χαρά, ὅταν τό ἔβλεπα. Δέν ἠθελα νά σκέπτομαι τίς ἀμαρτίες μου, σᾶς εἶπα, γιατί αὐτές θά μ' ἔβγαζαν ἀπ' αὐτό τό μυστήριον. Μόνο μιά φορά, μόνο μιά φορά τό αἰσθάνθηκα ἄδειο, δέν λαμπύριζε, δέν ἦταν γεμάτο. Κατάλαβα. Ἦταν ἀπ' τόν ἀντίθετο. Τό πε-

6. Συμεών Νέου Θεολόγου, *Εὐχή Θείας Μεταλήψεως*.

ριφρόνησα, στράφηκα ἀλλοῦ, μίλησα στήν ἀδελφή μου γιά δουλειές. Μετά ἀπό λίγο τό εἶδα πάλι νά λαμπυρίζει πολύ. Ἡ χαρά πάλι ἦλθε πιά ζωηρά μέσα μου.

Ὅλο αὐτό τόν καιρό εἶχα φρικτούς πόνους σ' ὄλο μου τό σῶμα. Οἱ ἄλλοι ἔβλεπαν νά πεθαίνω. Ἐγώ εἶχα παραδοθεῖ στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Δέν προσευχόμουνα νά μέ ἀπαλλάξει ἀπ' τούς πόνους. Ὁ πόθος μου ἦταν νά μ' ἐλεήσει. Εἶχα ἀκουμπήσει σ' Αὐτόν, περίμενα νά ἐνεργήσει ἡ χάρις Του. Δέν φοβόμουνα τό θάνατο. Στόν Χριστό θά πήγαινα. Ὅπως σᾶς εἶπα, ἔλεγα συνεχῶς αὐτή τήν προσευχή τοῦ Ἁγίου Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου, ἀλλά ὄχι μέ ἰδιοτέλεια, ὄχι γιά νά μοῦ δώσει τήν υγεία μου. Τήν αἰσθανόμουνα μία-μία λέξη.

***Τό μυστικό στήν ἀσθένεια εἶναι ν' ἀγωνιστεῖς
ν' ἀποκτήσεις τήν χάρι τοῦ Θεοῦ***

Πολλή ὠφέλεια ἔχουμε ἀπ' τίς ἀσθένειες, ἀρκεῖ νά τίς ὑπομένουμε χωρίς γογγυσμό καί νά δοξάζουμε τόν Θεό, ζητώντας τό ἔλεός Του. Ὅταν ἀρρωστήσουμε, τό θέμα δέν εἶναι νά μήν πάρουμε φάρμακα ἢ νά πᾶμε νά προσευχηθοῦμε στόν Ἅγιο Νεκτάριο. Πρέπει νά ξέρουμε καί τό ἄλλο μυστικό. Ν' ἀγωνιστοῦμε ν' ἀποκτήσουμε τήν χάρι τοῦ Θεοῦ. Αὐτό εἶναι τό μυστικό. Τά ἄλλα θά μᾶς τά διδάξει ἡ χάρις, δηλαδή τό πῶς θ' ἀφθεοῦμε στόν Χριστό. Ἐμεῖς, δηλαδή, περιφρονοῦμε τήν ἀσθένεια, δέν τή σκεπτόμαστε, σκεπτόμαστε τόν Χριστό ἀπαλά, ἀνεπαίσθητα, ἀνιδιοτελῶς κι ὁ Θεός κάνει τό θαῦμα Του πρός τό συμφέρον τῆς ψυχῆς μας. Ὅπως λέμε στήν Θεία Λειτουργία, «πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα».

Ἀλλά πρέπει νά θέλουμε νά περιφρονήσουμε τήν ἀσθένεια. Ἄν δέν θέλουμε, εἶναι δύσκολο, δέν μπορούμε νά ποῦμε, «τήν περιφρονῶ». Κι ἔτσι, ἐνῶ νομίζουμε ὅτι τήν περιφρονοῦμε κι ὅτι δέν τῆς δίνουμε σημασία, ἐμεῖς τῆς δίνουμε, τήν ἔχουμε στό μυαλό μας συνέχεια καί δέν

μποροῦμε νά ἔχουμε μέσα μας μιά ἡρεμη κατάσταση. Καί αὐτό θά σᾶς τό ἀποδείξω. Λέμε: «Πιστεύω ὅτι θά μέ θεραπεύσει ὁ Θεός. Δέν παίρνω φάρμακα. Ἔτσι θά τό κάνω· θά μείνω ὅλη νύχτα ἄγρυπνος καί θά Τόν παρακαλέσω γι' αὐτό τό θέμα. Θά μ' ἀκούσει ὁ Θεός». Προσευχόμαστε ὅλη τή νύχτα, παρακαλοῦμε, δεόμαστε, ζητᾶμε, φωνάζουμε, ἐκβιάζουμε τόν Θεό κι ὄλους τούς ἁγίους νά μᾶς κάνουνε καλά. Ἐκβιάζουμε μέρα καί νύχτα. Τρέχουμε ἀπό δῶ κι ἀπό κεῖ. Ἐ, δέν δείχνουμε μέ ὄλ' αὐτά ὅτι δέν τήν ἔχουμε περιφρονήσει τήν ἀρρώστια; Ὅσο ξημιένομε καί ἐκβιάζουμε τούς ἁγίους καί τόν Θεό νά γίνουμε καλά, τόσο ζοῦμε τήν ἀρρώστια μας. Ὅσο ἐνδιαφερόμαστε νά τή διώξουμε, τόσο τή ζοῦμε. Γι' αὐτό δέν γίνεται τίποτε. Κι ἐμεῖς ἔχουμε τήν ἐντύπωση ὅτι θά γίνει ὅπωςδήποτε ἓνα θαῦμα· κι ὅμως, στήν πραγματικότητα δέν τό πιστεύουμε κι ἔτσι δέν γινόμαστε καλά.

Προσευχές κάνουμε, δέν παίρνομε φάρμακα· ὅμως δέν ἡρεμοῦμε καί τό θαῦμα δέν γίνεται. Μά θά πεις: «Δέν πῆρα τό φάρμακο, πῶς δέν πιστεῶ;». Κι ὅμως, στό βάθος ὑπάρχει μέσα μας ἀμφιβολία καί φόβος καί σκεπτόμαστε: «Ἄραγε θά γίνει αὐτό;». Ἐδῶ ἰσχύει τό γραφικό: «Ἐάν ἔχητε πίστιν καί μή διακριθῆτε, οὐ μόνον τό τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλά κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε ἄρθητι καί βλήθητι εἰς τήν θάλασσαν, γενήσεται»⁷. Ὅταν ἡ πίστη εἶναι πραγματική, εἴτε παίρνετε φάρμακο εἴτε δέν παίρνετε θά ἐνεργήσει. Καί μέ τούς γιατρούς καί τά φάρμακα ὁ Θεός ἐνεργεῖ. Λέει ἡ *Σοφία Σειράχ*: «Τίμα ἱατρόν πρός τᾶς χρείας αὐτοῦ τιμαῖς αὐτοῦ· καί γάρ αὐτόν ἔκτισε Κύριος. Κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς φάρμακα, καί ἀνὴρ φρόνιμος οὐ προσοχθεῖ αὐτοῖς. Καί ἱατρῷ δός τόπον, καί γάρ αὐτόν ἔκτισε Κύριος, καί μή ἀποστήτω σου, καί γάρ αὐτοῦ χρεία»⁸.

Ὅλο τό μυστικό εἶναι ἡ πίστη· ἀδιάκριτη, ἀπαλή, ἀ-

7. *Ματθ.* 21, 21.

8. *Σοφ. Σειρ.* 38, 1, 4, 12.

πλή και άφελής. «Έν άπλόττη και άφελόττη καρ-
 δίας»⁹. Δέν είναι θέμα έπιβολής. Τήν «έπιβολή» μπορεί
 νά τήν έχει ένας φακίρης - αυτή ή λέξη δέν άκούγεται
 καλά. Νά έχουμε πίστη ότι ο Θεός μās ύπεραγαπά κι ότι
 θέλει νά γίνουμε δικοί Του. Γι' αυτό έπιτρέπει τίς άσθέ-
 νειες, μέχρι νά παραδοθούμε μ' έμπιστοσύνη σ' Αυτόν.

Νά αγαπήσουμε τόν Χριστό και όλα θ' αλλάξουν
 τή ζωή μας. Νά μήν Τόν αγαπάμε, για νά πάρουμε ά-
 νταπόδομα, παραδείγματος χάριν, τήν ύγεια. Άλλά νά
 Τόν αγαπάμε μέ λαχτάρα από εύγνωμοσύνη, χωρίς νά
 σκεπτόμαστε τίποτε, μόνο τήν θεία αγάπη. Ούτε νά προ-
 σευχόμαστε μέ σκοπιμότητα και νά λέμε στόν Θεό:
 «Κάνε τόν τάδε καλά στήν ύγεια του, για νά έλθει κοντά
 Σου». Αυτό δέν είναι σωστό, νά ύποδεικνύουμε τρόπους
 στόν Θεό. Πώς νά πούμε στόν Θεό: «Κάνε με καλά»; Σ'
 Αυτόν πού τά πάντα γνωρίζει, τί νά γνωστοποιήσουμε;
 Έμείς θά προσευχηθούμε, αλλά ο Θεός μπορεί νά μή θέ-
 λει νά μās άκούσει.

Ένας άνθρωπος μέ ρώτησε πριν από καιρό:

-Πότε θά γίνω καλά;

-Ά, του λέω. Άμα λείεις, «πότε θά γίνω καλά;», ποτέ
 δέν θά γίνεις καλά. Δέν είναι σωστό νά παρακαλείς τόν
 Θεό για τέτοια πράγματα. Παρακαλείς μέ αγωνία τόν
 Θεό νά σου πάρει τήν άσθένεια, άλλ' αυτή τότε σε άγκα-
 λιάζει και σε σφίγγει πιό πολύ. Δέν πρέπει νά παρακα-
 λούμε γι' αυτό. Ούτε προσευχή νά κάνεις γι' αυτό.

Φοβήθηκε και είπε:

-Νά μήν κάνω προσευχή!;

-Άλίμονο! του λέω. Νά κάνεις και πολλή προσευχή
 μάλιστα, αλλά για νά συγχωρέσει ο Θεός τίς άμαρτίες
 σου και νά σου δώσει τή δύναμη νά Τόν αγαπήσεις και
 νά Του δοθείς. Διότι όσο παρακαλείς νά φύγει ή άσθέ-
 νεια, τόσο αυτή κολλάει πάνω σου, σε άγκαλιάζει, σε
 σφίγγει και δέν χωρίζεται από κοντά σου. Άν, βέβαια,

9. Σοφ. Σολ. 1, 1.

σάν άνθρωπος αισθανθείς έσωτερική δυσκολία και άδυ-
 ναμία, τότε ως παρακαλέσεις ταπεινά τόν Κύριο νά σου
 άφαιρέσει τήν άσθένεια.

Ν' άφηνόμαστε μέ έμπιστοσύνη στήν αγάπη του Θεού

Όταν παραδοθούμε στόν Χριστό, ειρηνεύει ο πνευ-
 ματικός μας όργανισμός, μέ άποτέλεσμα τή φυσιολογική
 λειτουργία όλων τών όργάνων και τών αδένων. Όλα έ-
 πηρεάζονται γινόμαστε καλά, παύουμε νά ύποφέρουμε.
 Και καρκίνο νά έχουμε, αν τ' άφήσουμε στόν Θεό και
 γαληνέψει ή ψυχή μας, μπορεί ή θεία χάρις μέ τή γαλή-
 νη αυτή νά ενεργήσει νά φύγει και ο καρκίνο και όλα.

Κι αν θέλετε νά μάθετε, και τώ έλκος στομάχου από
 τή νεύρωση δημιουργείται. Τό συμπαθητικό σύστημα, έ-
 νω πιέζεται, σφίγγεται και παθαίνει, και έτσι δημιουρ-
 γείται τό έλκος. Μιά, δυό, τρείς, σφίξιμο, σφίξιμο, σφί-
 ξιμο, στενοχώρια, στενοχώρια, στενοχώρια, άγχος, άγ-
 χος, άγχος, πάπ! έλκος. Έλκος ή καρκίνο, έξαρτάται.
 Όταν στήν ψυχή μας ύπάρχουν μπερδέματα, επιδρούν
 στό σώμα και ή ύγεια δέν πηγαίνει καλά.

Τό τέλειο είναι νά μήν προσευχόμαστε για τήν ύγεια
 μας. Νά μήν εύχόμαστε νά γίνουμε καλά, αλλά νά γίνου-
 με καλοί. Κι εγώ για τόν έαυτό μου αυτό εύχομαι, σās
 λέω. Άκούσατε; Όχι καλοί, δηλαδή ενάρετοι, «νά γί-
 νουμε αυτό, αυτό, αυτό...», αλλά ν' άποκτήσουμε θείο
 ζήλο· ν' άφηνόμαστε μέ έμπιστοσύνη στήν αγάπη Του·
 νά προσευχόμαστε μάλλον για τήν ψυχή μας. Και τήν
 ψυχή μας θά τήν έννοούμε ένσωματωμένη μέσα στήν
 Έκκλησία, πού κεφαλή της είναι ο Χριστός, μαζί μέ ο-
 λους τούς συνανθρώπους μας και μέ όλους τούς έν Χρι-
 στῶ αδελφούς.

Κι εγώ άνοιγω τά χέρια και προσεύχομαι για όλους.
 Μπροστά στό Άγιον Ποτήριο, όταν κοινωνῶ, άνοιγω
 τήν ψυχή μου νά δεχτεί τόν Κύριο και γέρνω τό κεφάλι
 μου και εύχομαι για σās, για τόν άλλο, για τόν άλλο,

για όλη τήν Ἐκκλησία. Αυτό νά κάνετε κι ἐσεῖς. Καταλάβετε; Νά μήν προσεύχεσθε για τήν υγεία σας. Νά μήν λέτε: «Κύριε, κάνε με καλά». Ὁχι! Ἄλλά, «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με», μέ ἀνιδιοτέλεια, μέ ἀγάπη, χωρίς νά περιμένετε τίποτε. «Κύριε, ὅ,τι θέλει ἡ ἀγάπη Σου»... Μόνο ἔτσι θά ἐργασθεῖτε ἀπό δῶ καί πέρα, ἀγαπώντας τόν Χριστό καί τούς ἀδελφούς μας. Ἀγαπήστε τόν Χριστό. Γίνετε ἅγιοι. Ριχτεῖτε μόνο στή φιλία μέ τόν Χριστό, μόνο στήν ἀγάπη Του, μόνο στόν θεῖο ἔρωτα.

Μήπως καί για μένα, πού νιώθω αυτό τό ζῆλο, αυτή τή λατρεία, δέν συμβαίνει αυτό, τό νά μήν ὑποκύπτω στήν ἀρρώστια, οὔτε στόν καρκίνο, ἄν καί αισθάνομαι τό σῶμα μου νά εἶναι σάπιο; Δέν πρέπει νά μιλάω, ἀλλά ἡ ἀγάπη μου για σᾶς καί για ὅλο τόν κόσμο δέν μ' ἀφήνει νά σιωπήσω. Μιλώντας, οἱ πνεύμονές μου μένουν χωρίς ὀξυγόνο καί εἶναι μεγάλο κακό, γιατί πεθαίνει ἡ καρδιά. Ἔπαθα κάτι πολύ χειρότερο ἀπό ἔμφραγμα. Ὁμως ζῶ. Δέν εἶναι αυτό τοῦ Θεοῦ ἐπέμβαση; Ναι, καί ἐγώ κάνω ὑπακοή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, στήν ἀρρώστια. Ὑπομένω ἀγόγγυστα καί... μέ ἀγανάκτηση για τόν ἑαυτό μου, διότι «οὔδεις καθαρὸς ἀπό ῥύπου»¹⁰. Εἶμαι ἄσχημα, νοσεῖ καί τό πνεῦμα μου. Λέω σ' ἕναν ἐρημίτη, πού ἐπικοινωνῶ:

—Προσευχήσου για μένα. Ἐγώ σ' ἀγαπῶ, ἀγάπησέ με κι ἐσύ καί λυπήσου με καί προσευχήσου για μένα, ὁ Θεός νά μ' ἐλεήσει.

—Ἐ, ἐσύ, μοῦ λέει, νά προσεύχεσαι.

—Ἐγώ, τοῦ λέω, ἀρχίζω νά ὑστερῶ τώρα σέ ὅλα αὐτά πού ἔκανα τόσα χρόνια. Πῶς τό λέει ἕνα τροπάριο; «Ὁ νοῦς τετραυμάτισται, τό σῶμα μεμαλάκισται, νοσεῖ τό πνεῦμα, ὁ λόγος ἡσθένησε, ὁ βίος νεκρῶται, τό τέλος ἐπί θύραις· διό μοι τάλαινα ψυχῆ, τί ποιήσεις, ὅταν ἔλθῃ ὁ Κριτής ἀνερευνησαι τά σά;»¹¹. Για μένα ἰσχύει

10. Πρβλ. Ἰωβ 14, 4.

11. Μέγας Κανὼν Ἀνδρέου Κρήτης, τροπάριον θ' ᾠδῆς.

αυτό τό τροπάριο, σ' αυτό βλέπω τόν έαυτό μου. Σκέπτομαι ὅτι ἄν, δέν ἔκανα ἐκεῖνο κι ἐκεῖνο, δέν θά πογοῦσα τώρα, θά ἤμouνα πιό κοντά στόν Χριστό. Τό ἔχω γιά τόν έαυτό μου, πού εἶμαι ἀπερίσκεπτος...

Ἄν θέλετε νά ἔχετε υἱεία καί νά ζήσετε πολλά χρόνια, ἀκοῦστε τί λέει ὁ σοφός Σολομών: «Ἀρχή σοφίας φόβος Κυρίου καί βουλή ἁγίων σύνεσις· τό δέ γνῶναι νόμον διανοίας ἐστίν ἀγαθῆς· τούτω γάρ τῷ τρόπῳ πολύν ζήσεις χρόνον καί προστεθήσεται σοι ἔτη ζωῆς»¹². Νά τό μυστικό. Ν' ἀποκτήσουμε αὐτή τή σοφία, αὐτή τή γνώση, καί τότε ὅλα θά λειτουργοῦν καλά, τά πάντα θά τακτοποιοῦνται καί θά ζοῦμε μέ χαρά καί υἱεία.

